

Waarnemingen tijdens de krokusvakantie van februari 2017 aan de westkust

Aäron Fabrice

Tijdens de krokusvakantie had ik dringend een frisse neus nodig aan zee, en omwille van de storm die de week ervoor ons land teisterde besloot ik op zondag 26 februari 2017 om naar Nieuwpoort-Bad te gaan. De storm waaide op 23 februari uit het noordwesten met de dagen ervoor en erna wind uit zuidwestelijke richting. Op de pier in Nieuwpoort Bad zag ik een groep van 3 – 5 Bruinvissen *Phocoena phocoena* zwemmen. Daarna, toen ik op het strand kwam, lagen er enorm veel schelpen. Het eerste wat mij opviel waren de tarlijke lege doubletten van de Gewone tapijtschelp *Venerupis senegalensis* vrijwel allemaal gekoloniseerd met de Driekantige Kalkkokerworm *Pomatoceros triqueter* en ook op schelpen van de Amerikaanse zwaardschede *Ensis directus* en de Messchede *Solen marginatus* was dit het geval. Bij nader inspecteren bleken er ook nog overall kolonies van het mosdiertje *Conopeum reticulum* of Zeevitrage op te zitten. Plotseling viel mijn oog op een levende Grote tepelhoren *Euspira catena*. Ik vond er die dag uiteindelijk 7 wat voor mij al veel was. Net toen ik besloot om terug te gaan zag ik een schildje van een Grote spinkrab *Maja squinado* (foto 1)! Ik wist dat je die niet veel vond op het strand en was erg content met deze vondst. Ik zocht nog even verder maar vond er geen meer. Mijn oog viel wel nog op een klein amberkleurig steentje dat bleek een stukje barnsteen te zijn.

De volgende dag, op maandag 27 februari 2017, was ik al om 7 uur op het strand. Ik besloot om te wandelen van Oostduinkerke Sint-André naar Koksijde Ster der Zee. Her en der lagen enkele lege verse doubletten van de Brede Otterschelp *Lutraria lutraria*, ook opnieuw zeer veel zoals in Nieuwpoort het geval was, Gewone Tapijtschelpen begroeid met kalkkokerwormen. Zoals na bijna iedere storm lagen er ook veel Amerikaanse zwaardscheden, verder zeer veel Nonnetjes *Macoma balthica* en ook de Rechtsgestreepte platschelp *Tellina fabula* was algemeen aanwezig. Ook de Messchede was regelmatig te vinden, deze blijkt meer en meer aan te spoelen. Van de Grote strandschelp *Macrta stultorum* vond ik erg weinig verse doubletten en slechts 1 levend exemplaar. En ook van de Halfgeknotte strandschelp *Spisula subtruncata* vond ik slechts 2 lege doubletten. De Stevige strandschelp *Spisula solida* was dan weer zeer talrijk als gewoonlijk, al dan niet levend. Er lagen ook af en toe enkele levende Amerikaanse boormosselen *Petricolaria pholadiformis* en levende Grote tepelhorens (7 exemplaren). Ter hoogte van Koksijde vond ik ook een levende Wijde mantel *Aequipecten opercularis*. Gedurende mijn wandeling vond ik verder nog 3 Filipijnse tapijtschelpen, *Ruditapes philippinarum* waarvan 1 levend. Aan Sint-André vond ik 1 carapax van een Grote Spinkrab en toen ik aan de strandhoofden kwam in Nieuwpoort vond ik er nog 5! Af en toe lagen er ook enkele mosselkluiten op het strand, deze mosselen *Mytilus edulis* waren wel een stuk

groter dan de mosselen op onze strandhoofden. Het was een leuke speurtocht maar ik was kleatsnat toen ik thuis kwam.

Op dinsdag 28 februari besloot ik om terug naar het strand te gaan, dit keer wandelde ik van Oostduinkerke Duinpark naar het staketsel van Nieuwpoort. Het weer viel wat tegen, het was zeer koud met ijzige wind en af en toe een regenvlaag. Maar er lag redelijk veel materiaal: Amerikaanse zwaardscheden, Gewone tapijtschelpen, Nonnetjes, ook af en toe opnieuw van die grote mosselen. En eindelijk na bijna een jaar een Tere platschelp *Tellina tenuis*. Verder vond ik nog een carapax van een Grote Spinkrab.

Opmerkelijk! Tussen Oostduinkerke Duinpark en het staketsel van Nieuwpoort vond ik maar liefst tussen de 100 – 150 levende Grote Tepelhorens (foto 2) en daarnaast nog heel wat lege verse exemplaren al dan niet met vleesresten.

De volgende dag, op woensdag 29 februari 's morgens, besloot ik om terug hetzelfde traject te doen als de dag ervoor. Het aanspoelsel lag al wat meer verspreid, in de vloedlijn veel lege Gewone tapijtschelpen en her en der een levende Grote tepelhoren. In de tweede vloedlijn richting Nieuwpoort-bad veel lege Amerikaanse zwaardscheden met af en toe een Messchede. Naast de pier vond ik een vers doublet van de Gedoornde hartschelp *Acanthocardia echinata*. Ik nam ook nog een kijkje op het strand van Nieuwpoort Oosteroever, maar daar was niets te vinden.

's Middags besloot ik om wat zwerfvuil te rapen aan de vloedlijn van Oostduinkerke Sint-André tot Oostduinkerke Duinpark, ondertussen keek ik ook of er nog iets interessants te vinden was, ik vond alleen nog enkele levende Grote tepelhorens.

's Avonds besloot ik om een kijkje te nemen in Nieuwpoort-Bad. Rond 21u30 stond ik met mijn hoofd lamp op het strand. Op het eerste strandhoofd van Nieuwpoort-Bad zag ik in de poeltjes tussen de stenen zeer veel Steurgarnalen. Ik ving er wat met mijn handen en nam ze mee voor nadere determinatie. Naast het strandhoofd zag ik enkele levende Amerikaanse zwaardscheden half uit het zand steken. Naast het staketsel vond ik vervolgens nog een levende Grote tepelhoren, ook hier staken veel levende Amerikaanse zwaardscheden half uit het zand. Plots viel mijn oog op iets naast de stenen van het staketsel. Het was een kluwen drijvend materiaal met daarin wieren, lege kokers van de perkamentkokerworm en veel mosdiertjes. Toen ik beter keek zag ik tussen dat materiaal precies iets bewegen! Het was tot mijn grote verbazing een levende Hooiwagenkrab *Macropodia sp.* Toen ik verder keek zag ik er nog een paar. De precieze soort, *Macropodia parva* of *M. linaresi*, kon ik niet uitmaken. Plots merkte ik nog een zeespin op die ik als een Rode zeespin *Nymphon brevirostre* kon identificeren. Ten slotte bleek er nog Egelslak *Acanthodoris pilosa* in het materiaal te zitten. Ik was erg blij met deze vondsten.

Op donderdag 30 februari besloot ik om naar een schelpenwandeling van Luc David bij te wonen. Er stond een krachtige wind en veel materiaal was al weggespoeld. Plots komt

er een mevrouw toch af met een levende Tapijtschelp *Venerupis senegalensis* en die had ik nog niet levend gevonden gedurende de vorige dagen. 's Avonds ben ik nog eens naast de pier gaan kijken maar er was niets meer te vinden. Wel ging ik naar huis met enkele steurgarnalen. Het bleken Gewone steurgarnalen *Palaemon elegans* te zijn.

De dagen erna was er niets meer speciaals te vinden, het meeste aanspoelsel was weer weg en het strand kwam weer in zijn oude ritme.

Tot slot

De storm van 23 februari bracht weer veel leuks naar ons strand. De stranding van de vele Grote tepelhorens was opmerkelijk. Deze soort strandde ook massaal na de storm van 13 januari zowat een maand eerder (Jonckheere, 2017). Deze massastranding is waarschijnlijk te wijten aan een samenloop van omstandigheden namelijk een bepaald stromingspatroon door de wind, en het feit dat Grote tepelhorens in het voorjaar dichter onder de kust komen om zich voort te planten. Dit is nu al enkele jaren het geval. Vorig jaar werden ook eikapsels van de Grote tepelhoorn gevonden (Jonckheere et al. 2016) zij het iets later in het jaar. In januari spoelden ook al schildjes van Grote spinkrabben aan. Op pad gaan 's nachts blijkt zeker de moeite te zijn. In ieder geval ik heb er van genoten!

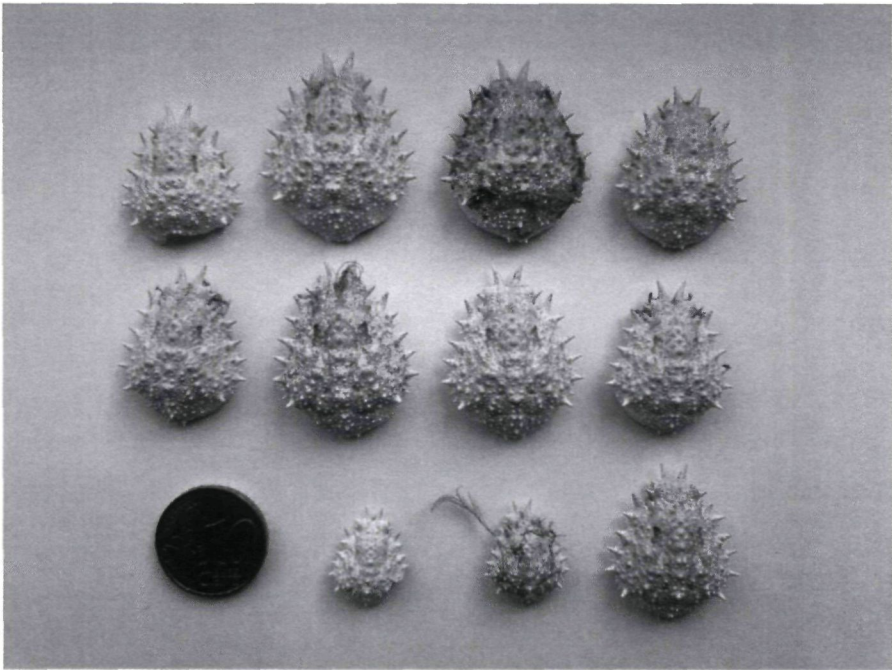

Foto 1: De schildjes van de Spinkrab, *Maja squinado*
(foto: Aáron Fabrice)

Summary

The author reports on his beach combing results in February 2017 on the Belgian coast between Koksijde and Nieuwpoort mainly on molluscs. Notably were the huge number of alive stranded spotted necklace shells *Euspira catena* and carapaces of the spider crab *Maja squinado*.

Literatuur

JONCKHEERE I. (2017). Aanspoelsel op de stranden van de Westkust na de storm Dieter op 13 januari 2017. De Strandvlo 37 (1): 31 -36

JONCKHEERE, I.; FABRICE, A.; BALCAEN, R.; BUSSCHAERT, H. (2016). Verslag van de opvallendste waarnemingen tijdens de lente 2016 te Koksijde met speciale aandacht voor het massaal aanspoelen van *Echiurus echiurus* (Pallas, 1766) op 5 juni. De Strandvlo 36(2): 60-69

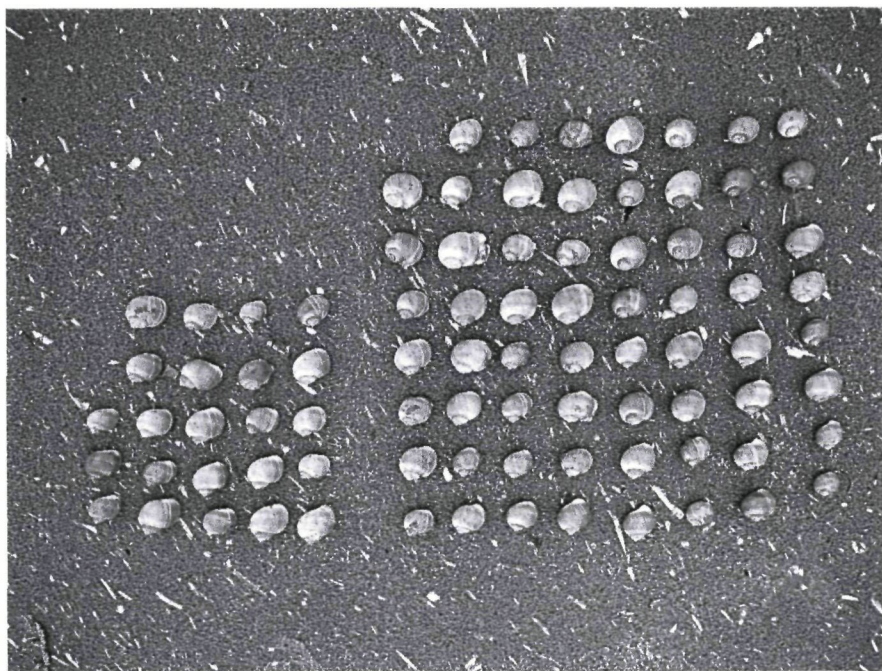

Foto 2: Een deel van de levende Grote tepelhorens *Euspira catena*.
(foto: Aäron Fabrice)

Robert Buylestraat 11
8670 Koksijde
aaron.fabrice@gmail.com